

Role státu a centrální banky v současné krizi

IV. Mezinárodní finanční fórum Zlaté koruny „Dopady finanční krize“

Úvodní zamyšlení

	2007	2008	2009	2010	
Svět celkem	5,2	3,4	0,5	3,0	
recese					
x					
krize					
Evropská unie	3,1	1,3	-1,8	0,5	
eurozóna	2,6	1,0	-2,0	0,2	
USA	2,0	1,1	-1,6	1,6	
Afrika	6,2	5,2	3,4	4,9	
Střední východ	6,4	6,1	3,9	4,7	
Asie	10,6	7,8	5,5	6,9	finanční
Společenství nezávislých států	8,6	6,0	-0,4	2,2	x
Japonsko	2,4	-0,3	-2,6	0,6	ekonomická
Spojené království	3,0	0,7	-2,8	0,2	x
Kanada	2,7	0,6	-1,2	1,6	sociální
					x
Německo	2,5	1,3	-2,5	0,1	politická
Francie	2,2	0,8	-1,9	0,7	
Itálie	1,5	-0,6	-2,1	-0,1	
Španělsko	3,7	1,2	-1,7	-0,1	...
globální					
x					
lokální					
Rusko	8,1	6,2	-0,7	1,3	
Čína	13,0	9,0	6,7	8,0	
Indie	9,3	7,3	5,1	6,5	
Brazílie	5,7	5,8	1,8	3,5	
Mexiko	3,2	1,8	-0,3	2,1	

Zdroj: IMF World Economic Outlook Update, 28 January, 2009

Hospodářská politika

definice oblastí

Makroekonomická oblast

monetární a fiskální politika

Rozpočtová (fiskální) politika

Měnová (monetární) politika

Monetární politika

- cenová stabilita, cílování inflace
- finanční stabilita, finanční trhy

Fiskální politika

- fiskální expanze/restrikce

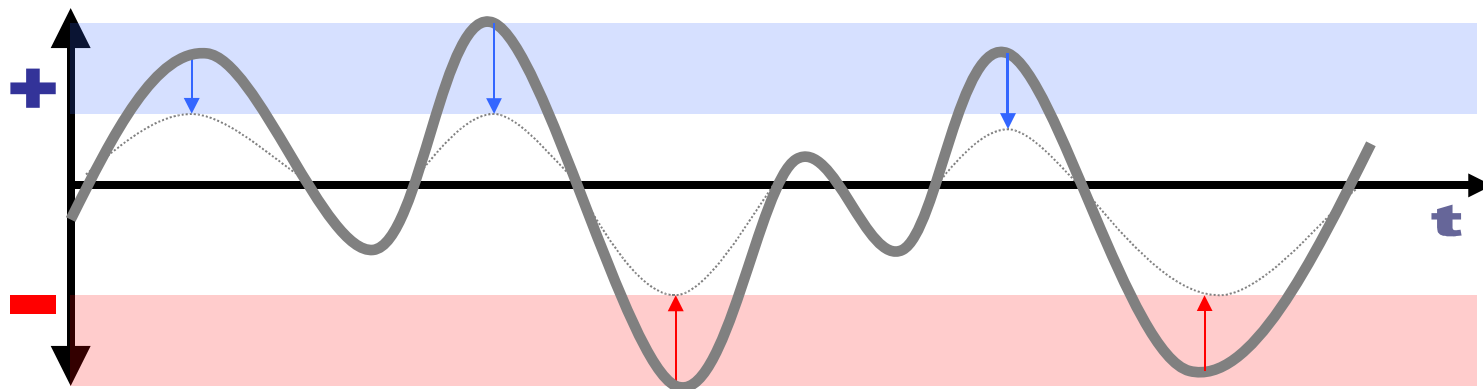
Vztah fiskální a monetární politiky ?

- kooperativní x nekooperativní
- vůdce x následovník
- nezávislost

Makroekonomická oblast

ekonomický cyklus

- sestupná fáze cyklu není pro nikoho příjemná, ale **cyklické chování ekonomik je přirozené**
- názor, že jakákoliv vláda či centrální banka cyklické chování odstraní je nejen utopický, ale i z hlediska zdravého fungování ekonomiky zhoubný
- aplikace hospodářských politik je sice anticyklická, ale ne ve smyslu odstranění cyklu, ale ve smyslu **vytváření stabilnějšího prostředí v rámci ekonomického cyklu**
- viz např. cílování inflace

Makroekonomická oblast

turbulence na finančních trzích

- turbulence na světových finančních trzích
 - šlo vyzpozorovat již dříve ... data USA (pád stavebnictví a cen již přelom 2005/6)
 - spíše koncentrace médií na tzv. po-Lehmanovskou fázi
- důvody vzniku:
 - bezprecedentní růst peněžní zásoby (nejen v USA)
 - přeregulovaným a zbytečně subvencovaným segmentem oblasti bydlení
 - podpora státu, tlaky na poskytování půjček
 - neprůhlednost garancí (hypotéční agentury FM/FM)
 - neúměrně rostoucím zadlužením většiny zemí v období ekonomické prosperity a rostoucího blahobytu, který již neumožňoval umístění finančních prostředků do oblastí s udržitelným růstem a nechal vzniknout bublinu především v oblasti finančních inovací
 - přemíra regulace, roztržitost regulatorních autorit s omezenou vzájemnou komunikací

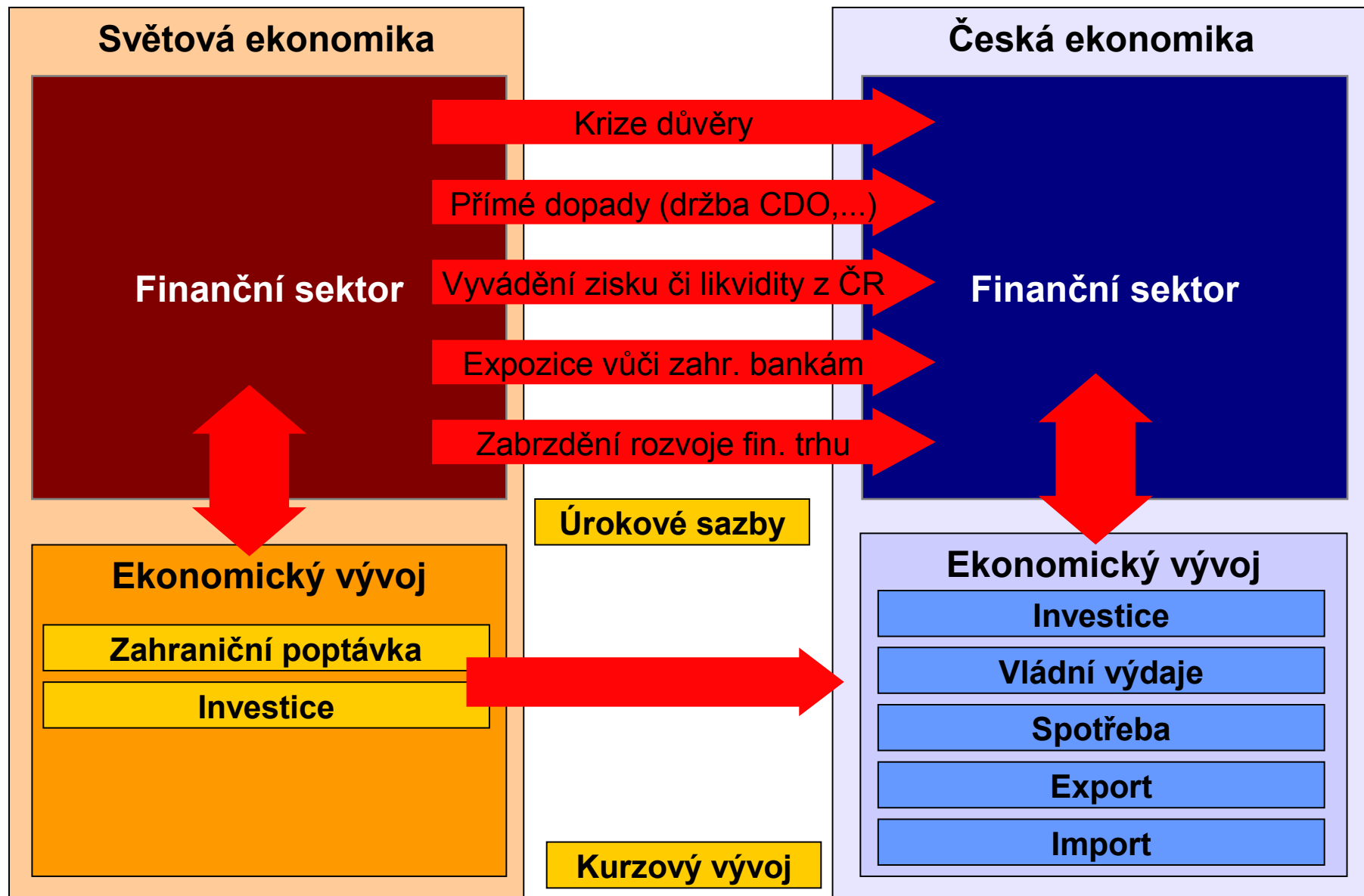
Makroekonomická oblast

turbulence na finančních trzích

- světová finanční krize, měla na finanční trh v ČR omezený dopad
- důvody vyšší odolnosti českého finančního trhu:
 - existence suverénní měnové politiky
 - existence české měny (+ plovoucí kurzový režim)
 - malá angažovanost domácích finančních institucí v problémových toxických aktivech
 - dobrá bilanční likvidita bankovního sektoru
 - tendence českých bank neposkytovat ve významné míře úvěry na bydlení v cizích měnách
 - poměr primárních vkladů a klientských úvěrů je v ČR příznivější než ve většině zemí EU a bankovní sektor má dostatek primárních zdrojů pro poskytování úvěrů a nemusí využívat ve větším rozsahu zdroje na zahraničním trhu
 - integrovaný dohled ČNB (=> lekce do budoucna?, De Larosièere report)
- **ALE: přenos do reálné ekonomiky!!**

Makroekonomická oblast

turbulence na finančních trzích a jejich přenos do reálné ekonomiky

Makroekonomická oblast

mezinárodní prostředí

Měnová (monetární) politika

Mezinárodní politika

Protekcionismus
Mezinárodní prostředí (G20, IMF,...)
Regulace (BASEL)
Standardy (IAS)
Regionální nejistoty a konflikty
Nerovnováhy (global imbalances)

Mikroekonomická oblast

Trh práce (pružnost, mobilita)
Stimulační balíky
Legislativa
Podnikatelské prostředí
Penzijní fondy

**Struktura ekonomiky (pružnost,
zaměření, asymetrické šoky)**

Sociální politika

Strukturální politika

Ochrana hosp. soutěže

Důchodová politika

Politika zaměřená na veř. sektor

Jak dále?

- **rok 2009 je a bude stěžejní pro smysluplnou aplikaci hospodářských politik**
 - makroekonomické politiky (monetární + fiskální, pozor na mezinárodní prostředí – protekcionismus, nerovnováhy, populismus ...)
 - mikroekonomické politiky (stabilní legislativní rámec, stimulační balíčky)
-
- správná a racionální aplikace již existujících regulatorních opatření na finančních trzích
 - regulační a dohledové funkce institucí měly být jasné a čitelné a měly vytvářet minimální bariéry v rámci ekonomického prostředí
 - mezinárodní účetní standardy (IAS)
 - BASEL
 - anticyklický přístup

Jaká by měla tedy být role hospodářsko-politických institucí?

- uvážlivá, rozumná, nesvazující, motivační, ...
- zejména stabilní, transparentní a efektivní ekonomické prostředí, které nekomplikuje a nesvazuje život jednotlivým ekonomickým subjektům má předpoklady vytvořit dlouhodobě pozitivní a stabilní klima podněcující rozvoj individuálních schopností a občanských a ekonomických svobod

Děkuji za pozornost